

Fővárosi Ítéltábla
9.Pf.20.149/2018/7/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Szabó Balázs Gábor Ügyvédi Iroda (**felperesi jogi képviselő címe.**, ügyintéző: dr. Szabó Balázs Gábor ügyvéd) által képviselt **felperes neve(felperes címe)** felperesnek – a Lajer Ügyvédi Iroda (**I. rendű alperesi jogi képviselő címe**, ügyintéző: dr. Lajer Zsolt ügyvéd) által képviselt **I.rendű alperes neve(I. rendű alperes címe)** I. rendű és a személyesen eljáró **II.rendű alperes neve(II. rendű alperes címe)** II. rendű alperesek ellen **szerződés érvénytelenségének megállapítása** iránt indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 2017. november 22. napján meghozott 23.P.20.384/2017/17. számú ítélete ellen a felperes 18. sorszámon előterjesztett fellebbezése folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 15.000 (tizenötezer) forint + áfa másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes módosított keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg az általa mint adós, az I. rendű alperes mint hitelező és a II. rendű alperes mint készfizető kezes által 2007. október 20. napján **kölcsönszerződés száma** számon kötött kölcsönszerződés (a továbbiakban: kölcsönszerződés) részleges érvénytelenségét a II.10.4 pont mint tisztességtelen feltétel semmissége miatt a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 209/A. §-ának (2) bekezdése, továbbá a 18/1999. (II. 5.) Korm. rendelet (a továbbiakban: rendelet) 1. §-ának (1) bekezdés b) és j) pontja alapján. A felperes a II. rendű alperest a keresetben foglaltak tűrésére kérte kötelezni, vele szemben perköltségigényt nem támasztott.

Keresetének indokolásaként előadta, hogy a kifogásolt szerződéses pont alapján az I. rendű alperes jogosult követelésének összegét maga meghatározni, és azt közjegyzői okiratba foglaltatni, majd pedig a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 21. §-ának (1) bekezdése alapján végrehajtási záradékkal elláttatni. A megindult végrehajtást a felperes csak akkor tudja korlátozni, illetőleg megszüntetni, ha az általa indított perben a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 164. §-ának (1) bekezdése alapján bizonyítja, hogy követelése részben vagy egészben megszűnt. Főszabályként az I. rendű alperest terhelne, hogy követelése pontos összegét bizonyítsa, a szerződéses kikötés azonban lehetőséget biztosít arra, hogy a bizonyítási terhet megfordítsa a felperes terhére. Ez a rendelet 1. §-ának (1) bekezdés j) pontjába ütközik.

A szerződéses kikötés arra is feljogosítja az I. rendű alperest, hogy a saját nyilvántartásai alapján állapítsa meg, hogy a felperes teljesítése szerződésszerű-e, vagy nem, ami a rendelet 1. §-ának (1) bekezdés b) pontjába ütközik. A kikötés a hitelintézetekről és pénzügyi vállalkozásokról szóló

törvény 51. §-ának (1) és (2) bekezdésében foglaltakat, valamint a banktitkot is sérti, mert így az I. rendű alperes felhatalmazás nélkül szolgáltat ki adatokat harmadik személyeknek.

Az I. rendű alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Ellenkérelmének indokolásában előadta, hogy az adott esetben a rendelet 1. §-ának (1) bekezdés b) pontja alkalmazásának nincs helye, hiszen az egyértelműen a gazdálkodó szervezet, azaz a fogyasztóval szerződő fél teljesítésére vonatkozik, míg a keresettel támadott szerződéses rendelkezés a fogyasztó mint adós teljesítésére. A kikötéssel a felperes egyébként nem mondott le arról, hogy a követelés összegét később kétségbe vonja.

Kifejtette, hogy a szerződés vitás pontja nem sérti a rendelet 1. §-ának (1) bekezdés j) pontját sem, mert a hatályos jogszabályok alapján az adósnak nincs ráhatása a végrehajtási záradék kiállítását megelőzően a közjegyző tevékenységére, kizárólag a Vht. 41. §-a, vagy a Pp. 369. §-a alapján teheti vitássá az ellene indított végrehajtást. Az I. rendű alperes által indított perben pedig szintén az I. rendű alperest terheli a Pp. 164. §-a szerint a bizonyítási kötelezettség. A ténytanúsítvány kiállítását egyébként a felperes szerződéses hozzájárulása hiányában is kérhetné az I. rendű alperes, így tehát helyzetét a szerződéses pont nem teszi terheesebbé. A banktitkot sem sérti a kifogásolt szerződéses rendelkezés, mert a banktitok a Hpt. 51. §-ának (1) bekezdés c) pontja alapján kiadható, ha lejárt követelés érvényesítéséhez ez szükséges. A közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (a továbbiakban: Kjö. tv.) 136. §-ának (1) bekezdés g) pontja alapján a pénzügyi intézménynek egyébként is joga van arra, hogy követeléséről nyilatkozatot tegyen nyilvántartásai alapján.

A II. rendű alperes a keresetre érdemben nem nyilatkozott.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű alperesnek 38.100 forint perköltséget.

Ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a rendelet 1. §-ának (1) bekezdés b) pontját a 3. § (2) bekezdése alapján a fogyasztóval kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen szerződési feltételekről szóló 1993. április 5-i 93/13/EGK tanácsi irányelvnek megfelelően kell értelmezni. Márpedig az irányelv mellékletének 1. m) pontja szerint az irányelv az ellen kívánt a fogyasztó számára védelmet nyújtani, hogy az áru eladója, vagy a szolgáltatás nyújtója, tehát jelen esetben a fogyasztóval szerződő fél, azaz az I. rendű alperes arra kapjon jogot, hogy a saját szolgáltatásának szerződésszerűségét megítélje. A kölcsön visszafizetése azonban nem a fogyasztóval szerződő fél, azaz az I. rendű alperes, hanem a felperes mint fogyasztó szolgáltatása, így tehát az irányelv tiltó szabálya a kifogásolt rendelkezésre nem irányadó. A rendelet 1. §-ának (1) bekezdés j) pontját sem sérti a kifogásolt rendelkezés, mert az csak annyit rögzít, hogy az I. rendű alperes közjegyzői okiratba foglaltathatja a tartozás általa fennállónak állított összegét. Erre azonban szerződéses rendelkezés hiányában is jogosult lenne, és ezzel a rendelkezéssel a felperes sem mondott le arról, hogy ezt vitassa. A Kjö. tv. 112. §-a, illetőleg a Vht. 21. §-a alapján is lehetőség van arra, hogy a közjegyzői okiratot a közjegyző végrehajtási záradékkal lássa el. Így tehát nem a támadott szerződéses rendelkezés, hanem a kötelezettségvállalást tartalmazó nyilatkozat közjegyzői okiratba foglalásának ténye eredményezi azt, hogy az I. rendű alperes marasztalási per megindítása helyett azonnal végrehajtást kezdeményezhet. Ez egyfajta biztosíték a hitelező számára. Ezt a lehetőséget C-32/14. számú előzetes döntéshozatali eljárásban az Európai Unió Bírósága sem kifogásolta. Vagyis a közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés alapozza meg az I. rendű alperes által érvényesített követelés összegét. A bizonyítási terhet tehát nem a szerződés kifogásolt pontja változtatja meg a felperes hátrányára, hanem a jogszabályok biztosítják ennek lehetőségét. A banktitoksértést sem látta megállapíthatónak, tekintettel arra, hogy a ténytanúsítvány kiállításához a közjegyzőnek nem szükséges az I. rendű alperes nyilvántartásaiba, könyveibe, számlavezetési

dokumentumaiba betekinteni, és azok helyességét ellenőrizni.

A felperes fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és kereseti kérelmének helyt adó határozat meghozatalát kérte az ennek megfelelő perköltségről történő rendelkezéssel egyidejűleg. Másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra és ennek során új határozat hozatalára utasítását kérte.

Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság nem tett eleget a Pp. 221. §-ának (3) [helyesen (1)] bekezdésében írt indokolási kötelezettségének, amely lényeges eljárási szabálysértésnek minősül. Az indokolás ugyanis formális, a felperes érvénytelenséggel kapcsolatos állításainak tételes cáfolatát nem tartalmazza. A rendelet 1. §-ának j) pontjával kapcsolatban kifejtette, hogy a szerződés támadott pontja megfordítja a bizonyítási terhet, ha végrehajtási eljárás során a felperes nem ért egyet az I. rendű alperes nyilvántartásaival. Azért is tisztességtelen a kikötés, mert ezzel a felperes lemondott arról, hogy a felek közötti vita esetén kétségbe vonja az I. rendű alperes által meghatározott tartozás összegét. Főszabályként az I. rendű alperest terheli követelése pontos összegének bizonyítása a felperes ellen indított perben, a végrehajtási záradékolás lehetősége miatt azonban a felperesnek kell a Pp. 369. §-a szerinti perben bizonyítani.

Arra is feljogosítja a támadott kikötés az I. rendű alperest, hogy a saját nyilvántartásai alapján állapítsa meg a felperes teljesítését, tehát a rendelet 1. §-ának (1) b) pontjába is ütközik. Kifejtette, hogy a közjegyzői ténytanúsítvány olyan okirat, amely a közjegyző saját hatáskörében történő eljárása eredményeként megállapított tényeket tanúsítja, nem azonos azzal az okirattal, amikor valamely személy, jelen esetben az I. rendű alperes nyilatkozatát foglalja közokiratba a közjegyző. A közjegyzői ténytanúsítványhoz a közjegyzőnek be kell tekintenie az I. rendű alperes nyilvántartásaiba, könyveibe. A felperessel kapcsolatos banktitokra nézve nincs a közjegyzőnek külön törvényi felmentése, nem tartozik ez az eset a Hpt. 51. §-ának (1) bekezdés b) pontja alá. Az (1) bekezdés c) pontja pedig kifejezetten lejárt követelés érvényesítésére vonatkozik, a szerződéses kikötés azonban nem tartalmaz ilyen megszorítást, az kifejezetten a mindenkor fennálló kölcsön kifejezést használja. A kikötés kétségtelenül feljogosítja az I. rendű alperest annak egyoldalú megállapítására, hogy a felperes szerződésszerűen teljesített-e, azaz a rendelet 1. §-ának (1) b) pontja miatt is tisztességtelen.

Fellebbezési ellenkérelmében az I. rendű alperes kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp. 253. §-ának (2) bekezdése szerint történő helybenhagyását és a felperes perköltség fizetésre kötelezését a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján azzal, hogy jogi képviselője áfakörbe tartozik.

Kifejtette, hogy a felperes alaptalanul sérelmezte azt, hogy az elsőfokú bíróság indokolási kötelezettségének nem tett eleget, a fellebbezés további része pedig szó szerint megegyezik a felperes 2017. augusztus 8-i (helyesen 2017. augusztus 2-i) beadványával, amelyre a 2017. október 6-i előkészítő iratában már nyilatkozott. Az elsőfokú eljárásban tett nyilatkozatait változatlanul fenntartotta.

A fellebbezés alaptalan.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a felperes a keresetét teljes egészében elutasító ítélet ellen a keresete szerinti döntés meghozatala érdekében fellebbezett, így tehát az elsőfokú ítéletnek nem volt a Pp. 228. §-ának (4) bekezdése alapján fellebbezés hiányában jogerőre emelkedett rendelkezése. Ebből következően a másodfokú felülbírálat az elsőfokú ítélet egészére kiterjedt. E körben a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítást a szükséges terjedelemben lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és a másodfokú bíróság a meghozott döntésével, valamint túlnyomó részt annak indokaival is egyetértett. A fellebbezésben foglaltakra

tekintettel mindössze az alábbiakat emeli ki a másodfokú bíróság.

A felperes fellebbezésében alaptalanul hivatkozott a Pp. 221. § (1) bekezdésének megsértésére, mert az elsőfokú bíróság minden felperes által megjelölt érvénytelenségi okkal nagy terjedelemben, részletesen és kimerítően foglalkozott. Indokolási kötelezettségének tehát a Pp. 221. §-ának (1) bekezdése által megkívánt módon és mértékig eleget tett, ítélete ezért érdemi felülbírálatra alkalmas volt. Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezése tehát az indokolási kötelezettség elmulasztása miatt nem volt indokolt.

A fellebbezés további hivatkozásait illetően egyetértett a másodfokú bíróság az I. rendű alperesi fellebbezési ellenkérelmében foglaltakkal, mert a felperesi fellebbezés 2. oldala a „továbbá:” kezdetű rész után szó szerint megegyezik a felperes 2016. december 14-i keltezésű keresetlevelének 2. oldal utolsó két és 3. oldal első bekezdésével, míg a fellebbezés 2. oldalának utolsó két sora és 3. oldala teljes egészében azonos a felperes 2017. augusztus 2-án benyújtott előkészítő iratával. Ezekre pedig az elsőfokú bíróság ítéletében már kitért, az ott írtakat részletesen cáfolta. A másodfokú bíróság pedig az elsőfokú bíróság által a rendelet 1. §-ának (1) bekezdés b) és j) pontja tekintetében kifejtettekkel maradéktalanul egyetértett, ezért azokat megismételni nem kívánja, Pp. 254. §-ának (3) bekezdése alapján csupán utal azokra. Minthogy a felperes fellebbezése semmilyen új érvelést nem tartalmaz, az csak a korábbi beadványainak reprodukciója, ezért e körben az elsőfokú ítélet indokolásának kiegészítése is szükségtelen.

A banktitoksértéssel kapcsolatban azonban rámutat a Fővárosi Ítéltábla, hogy a felperes olyan tartalmat tulajdonít a támadott szerződési kikötésnek, amellyel az nem bír, e szerződéses rendelkezés alapján ugyanis az I. rendű alperes nem tud banktitkot sérteni. A felperes által kifogásolt banktitoksértés eleve és teljes mértékben kizárt, az erre alapított érvénytelenségi hivatkozás tehát nyilvánvalóan alaptalan.

A fentiekre tekintettel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes tehát eredménytelenül fellebbezett, ezért a Pp. 78. §-a alapján perköltséget is köteles fizetni az I. rendű alperesnek, melynek összegét a másodfokú bíróság a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján a meg nem határozható pertárgyérték esetén irányadó 600.000 forintos értékből kiindulva állapította meg.

, 2018. szeptember 11.

. Hőbl Katalin s.k.

a tanács elnöke

Dr. Örkényi László s.k.

előadó bíró

Dr. Gyuris Judit s.k.

bíró

A kiadmány hitelül: